

ARCHANJOŁ (69) *sb m*

-ani- (35), -any- (28), -angi- (3), -angy- (1), -ang- (1); skrót (1).

Oba a jasne; -ól BiałKat, -oł-; pisane dużą literą 59 r.

sg *N* archanjoł (25); -ól (1); -(o)ł (24). ◇ *G* archanjoła (17). ◇ *D* archanjołowi (5). ◇ *A* archanjoła (1). ◇ *I* archanjołem (1). ◇ *pl N* archanjołowie (4) *OpecŻyw, WróbŻółt, LatHar, SiebRozmyśl*; archanjeli (1) *ArtKanc.* ◇ *G* archanjoł(o)w (6). ◇ *D* archanjoł(o)m (1). ◇ *A* archanjoły (3). ◇ *I* archanjoły (1). ◇ *V* archanjołowie (4).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

Najstarszy w hierarchii anioł; archangelus Murm, Mymer¹ (69) : a ono ią niebo przyjęło z wefelim/ archaniolowie z łpiéwanim OpecŻyw 186, 7v; PatKaz III 90v; Archágelus, eyn ertzēgel. Archangoł. Murm 1; Mymer¹ 2v; Iákož nie tylko ták nálázłá/ iáko od Archániołá fłyzáłá CzechRozm 161, 163v; ArtKanc N19, S20v; KołakCath C5; Potym nástąpi trábá oná Archányołá iáko pozew do fądu SkarKaz 6a.

Wyrażenia:»archanjoł pański« (2): Ná dzyeń Micháłá fwiętego Archániołá Páńlkiego. RejPos 329–332 źp, 328v cf »Michał Archanjoł«.

Zestawienia:»Archanjoł Gabryjel; Gabryjel archanjoł« (9 : 4): BierRaj 17 cf »Michał Archanjoł«; STąpil z nieba w ten czas archaniol Gabryel z wielką fwiatłością OpecŻyw 101, 7, 9, 184; PatKaz III 114; BiałKat 223v; RejPosRozpr b3v; iáko łamže Archánioł Gábryel do pánný mowil CzechRozm 156, 161; y przez onę niewyflowioną pokorę/ w ktorey odpowiedziáłás Archányołowi Gábryelowi LatHar 487, 7, 478.

»Archanjoł Jeremijel; Jeremijel Archanjoł« (1 : 1): Y odpowiedziál ná tho Ieremiel Archángioł Leop 4.Esdr 4/36 [idem] BudBib 4.Esdr 4/35 [36].

»Michał Archanjoł; Archanjoł Michał (Michaił)« (22 : 3): Proflá ij was fwyacy archangyolowye Mych[alye] Gabrielyu Rafalye BierRaj 17; KrowObr 159, 169v; Ewányelia ná dzyeń Micháłá fwiętego Archániołá Páńlkiego RejPos 328v, 329–332 źp cf »archanjoł pański«; Ziáwienie S. Micháłá Archániołá/ wyięte z Brewiarzá Rzymlkiego. SkarŻyw 422, 414 źp, 422 [3 r.], 518; MWilkHist A2; Leżáleś w Micháyłowie Potym kędy byłá Archániołá świętego Cérkiew Micháiłá. KochJez B4; SPowiadam fię Pánu Bogu [...] błogofłáwionemu Micháłowi Archányołowi LatHar 84, ⁺⁺³, ⁺⁺⁵, 85, 323, 326, 424; Kędy/ iáko/ y kiedy był ten łpor Micháłá Archániołá [!] z łzátánem o cíele Moyzełzowym/ o tym w żadnym pílmie nie nie czytamy. WujNT 835, Iudae 9, Aaaaaa; PowodPr 38; CiekPotr 15.

»Archanjoł Rafał«: BierRaj 17 cf » Archanjoł Michał«.

»Święty Michał Archanjoł« zamiast daty 29 września (dzień poświęcony w kościele św. Michałowi): [Roki mają być odprawowane] á drugi raz w Poniedziałek piérwłzy przed świętym Michałem Archániołem. SarnStat 1213.

Szereg:»anjoł (i) archanjoł; święci anjołowie (i) archanjołowie; anjołowie (i) archanjołowie (niebiescy)« (13 : 3 : 2): tamo anieli z archanioly tańtzuią OpecŻyw 3v; WróbŻółt Q4; RejPs 146v; ále ony włzytki Kłiążętá/ Mocarze/ Anyoły/ y Archányoły niebieskie? RejPos 169; RejZwierc 1v, 69; tym dał Pan Bog táką moc/ iákiey áni Aniołom/ áni Archániołom/ zleczyć [!] niechciał. SkarŻyw

91; *WerKaz* 281; Włzyŝcy Swięci Anyołowie y Archányołowie modłcie fię zą námi. *LatHar* 173, 41, 142, 398, 425, 473, 654; *WujNT* 669; Tým Swięty/ Swięty/ Swięty/ włzyŝcy Aniołowie Spiewáią/ przed łwym pánem/ y Archániołowie. *SiebRozmyśl* K4v; *SkarKaz* 243b.

TG